

Dos., yl, Ville Remes

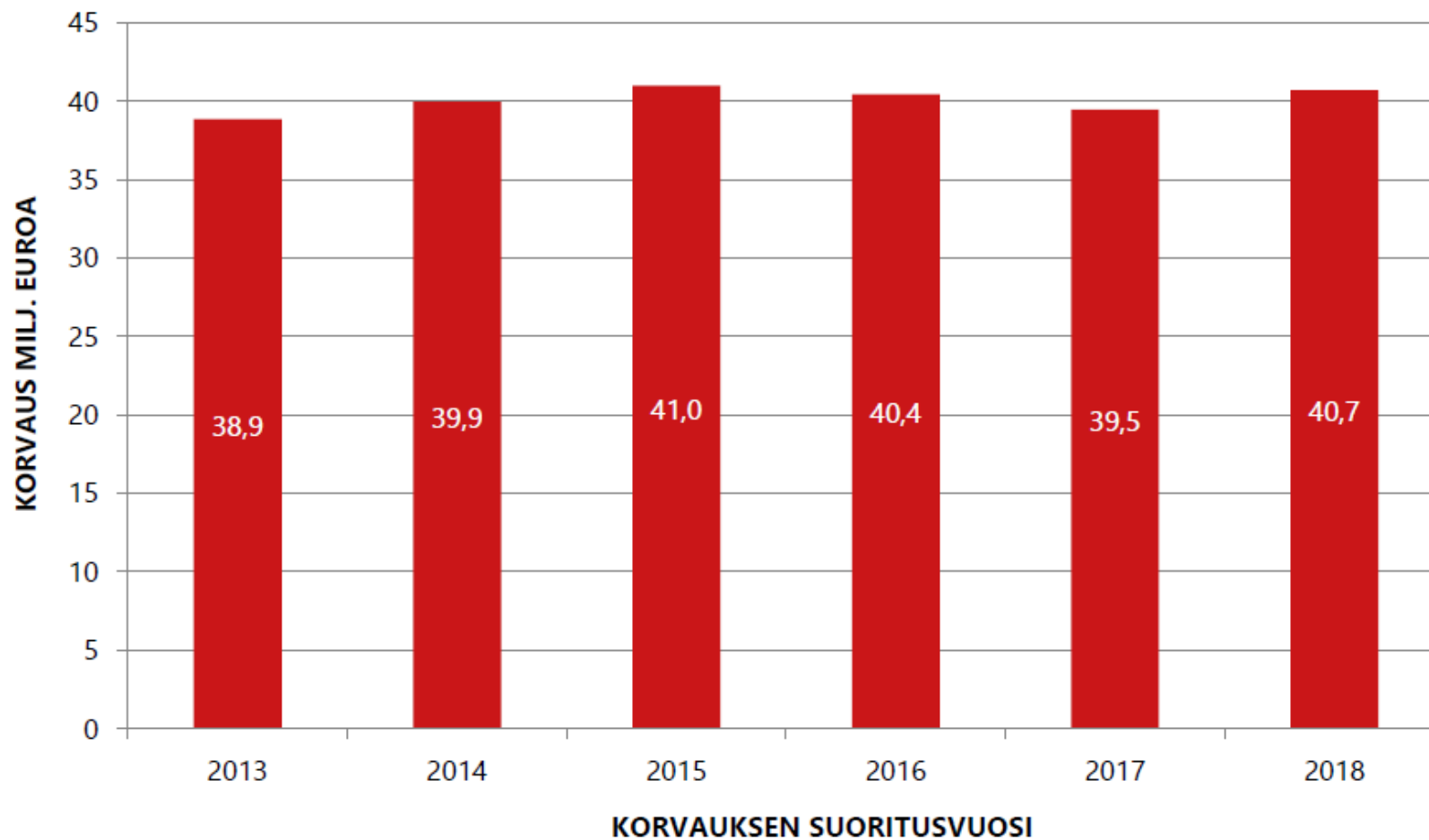
TEKONIVELIIN LIITTYVÄT POTILASVAHINGOT PVK:SSA

25.4.2019 Turku VTK IX

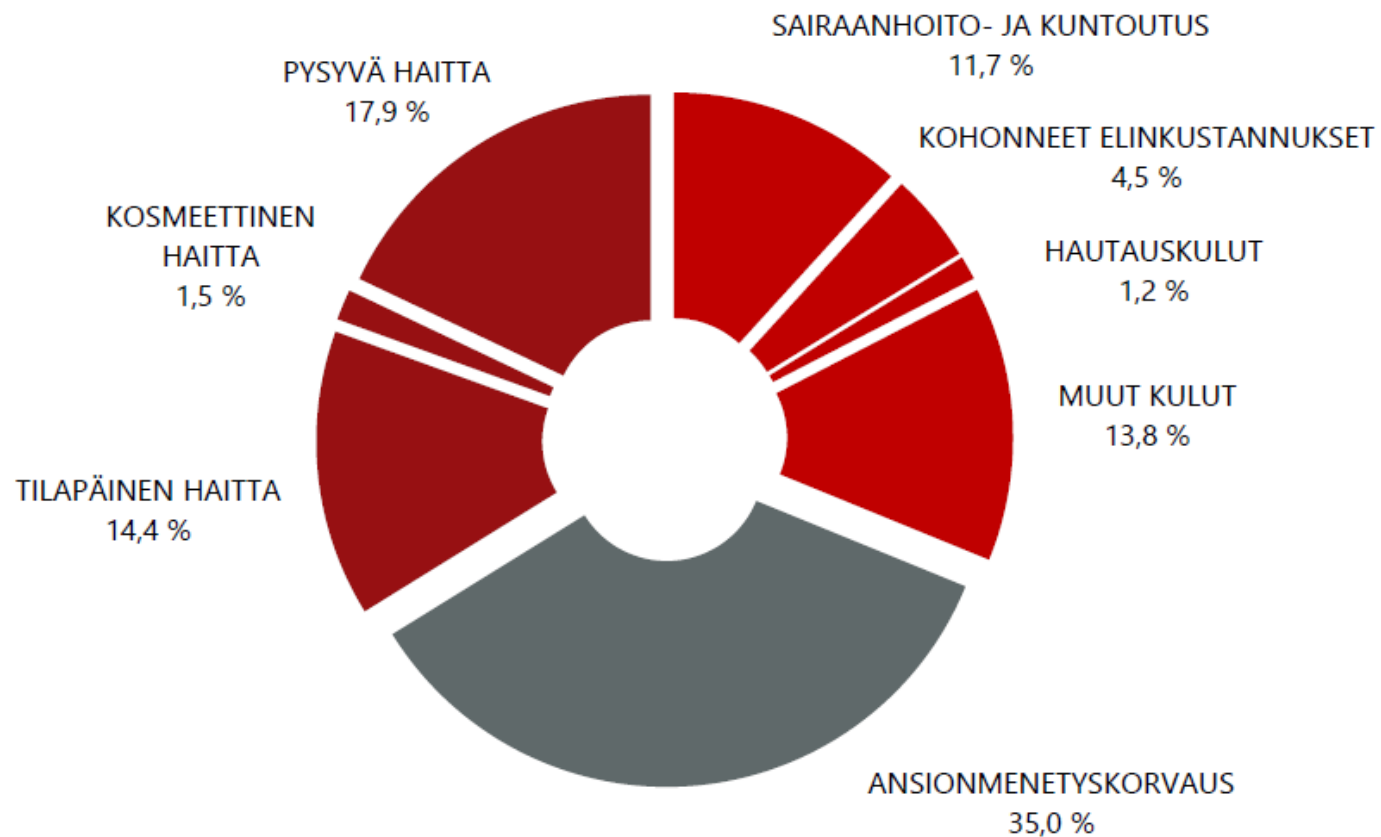
YLEISIMMÄT LEIKKAUSTOIMENPITEET VUOSINA 2016–2018 RATKAISTUISSA KORVATTAVISSA POTILASVAHINGOISSA

TOIMENPIDE	JULKINEN SEKTORI	YKSITYINEN SEKTORI	YHTEENSÄ	YKSITYISEN SEKTORIN OSUUS
1. NFB LONKAN TEKONIVELLEIKKAUKSET	304	9	313	3 %
2. NGB POLVEN TEKONIVELLEIKKAUKSET	182	7	189	4 %
3. ABC SELKÄYTIMEN JA HERMOJUURIEN VAPAUTUS RAPPEUMAN YHTEYDESSÄ	128	6	134	4 %
4. EBB HAMPAIDEN KORJAAMINEN TAI SIIRTO	6	109	115	95 %
5. NHG NILKAN JA JALKATERÄN NIVELIEN MUOVAUSLEIKKAUKSET JA LUUDUTUKSET	96	3	99	3 %
6. NAG SELKÄRANGAN LUUDUTUSLEIKKAUKSET JA VASTAAVAT	88	6	94	6 %
7. LCD KOHDUNPOISTOT	65	1	66	2 %
8. NCJ KYYNÄRVARREN MURTUMALEIKKAUKSET	62	3	65	5 %
9. EBA HAMPAIDEN POISTOT	37	27	64	42 %
10. JKA SAPPIRAKON LEIKKAUKSET	57	3	60	5 %
10 YLEISIMMÄN TOIMENPITEEN OSUUS			40 %	

POTILASVAKUUTUKSESTA VUOSINA 2013-2018 SUORITETUT KORVAUKSET

POTILASVAKUUTUKSESTA VUONNA 2018 SUORITETUT KORVAUKSET KORVAUSLAJEITTAIN

UUSI POTILASVAHINKOLAKI VOIMAAN 1.1.2021

Korvattavia vahinkoja koskeva sääntely **laajenee**

- Uutena korvausperusteena on potilaan kehoon kiinteästi asennetun laitteen aiheuttama henkilövahinko, jos laite ei ole ollut niin turvallinen kuin on ollut aihetta olettaa
- Kiinteästi asennettavia laitteita ovat esimerkiksi tekonivelet, hammasimplantit, sydämentahdistimet, lääkepumput ja murtuman kiinnitysmateriaalit

Potilasvakuutuskeskuksella on **takautumisoikeus** laitteen valmistajiin, maahantuojiin ja markkinoijiin

POTILASVAHINKOLAIN KORVAUSPERIAATTEET

Vältettävyys

- Hoitovahinko

Sosiaaliset perusteet

- Infektiovahinko
- Kohtuuton vahinko (> HL 7)

Objektiivisiin olosuhteisiin perustuvat

- Esim. tapaturmavahinko

HOITOVAHINKO

Tärkein korvausperuste

- n. 90 % korvatuista

Määritelmä

- Korvataan tutkimuksesta, hoidosta tai niiden laiminlyönnistä todennäköisesti aiheutunut henkilövahinko
- Mikäli kokenut terveydenhuollon ammattihenkilö ***olisi tutkinut tai hoitanut potilasta toisin*** ja siten todennäköisesti välttänyt vahingon

KOKENEEN AMMATTIHENKILÖN STANDARDI

Abstrakti mittapuu

Eri hoitovaihtoehdot (koulukunnat)

Ei jälkiviisautta, ei Suomen huipputasoa

Muuttuu lääketieteen kehityksen mukana

Myös käytettävät resurssit otetaan huomioon

- Täytyy olla riittävä valmius toimenpiteen suorittamiseen (revisiot)

Potilasinformaatio olennaista riskeistä

INFEKTIOVAHINKO

Korvataan tutkimuksen tai hoidon yhteydessä alkaneesta infektiosta todennäköisesti aiheutunut henkilövahinko

Jollei potilaan ole siedettävä vahinkoa ottaen huomioon

- Infektion ennakoitavuus (DM, BMI reuma, polvirevisio, jne.)
- Aiheutuneen hoidon vakavuus (ab-hoito vs. 2-vaiheinen revisio)
- Perussairausten tai –vamma laatu ja vaikeusaste
- Potilaan muu terveydentila

Mitä vakavampi sairaus ja vamma ja sitä suurempi infektioriski, sitä vakavampi pitää infektion olla, jotta se korvattaisiin

LONKAN TEKONIVELLEIKKAUKSEN POTILASVAHINGOT

Perusteet korvauksille	n	%
Leikkaustekninen virhe	150	71,1
Hermo- ja verisuonivauriot	39	18,5
Jatkohoito / Seuranta	9	4,3
Väärä leikkausindikaatio	7	3,3
Puutteellinen diagnostiikka	2	0,9
Muut	4	1,9

LEIKKAUSTEKNINEN VIRHE

Perusteet korvauksille	%
Acetabulum komponentin virhe <ul style="list-style-type: none"> • Esim. kupin virheasento -> sijoiltaanmenot -> revisio	47
Varsipuolen komponentin virhe <ul style="list-style-type: none"> • Esim. liian pieni varsi, joka vajoaa vaatien revision	24
Pituusero	12
Murtumat <ul style="list-style-type: none"> • Jäänyt primaaristi havaitsematta (ja hoitamatta) • Riittämätön osteosynteesi	7
Muu leikkaustekninen virhe	11

KORVAUSPERUSTEITA TYYPPITAPAUKSISSA LONKKA

Avaukset

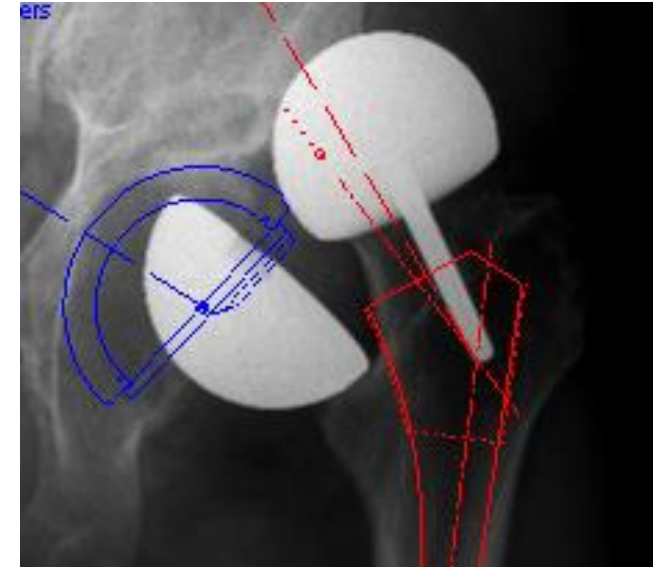
- Hardingen avaus -> sulku luukanavien kautta
- Posteriorinen avauksessa iskiashermo tulee identifioida

Kupin asento

- Anteversio ja inklininaatio +/- 15°
- Riittävä stabiliteetti sementitön komponenttia käytettäessä

Varsi

- Suunnittelematon pituuslisä 15 mm
- Oikea koko
- Trokanterin murtuminen puutteellinen kiinnitys!

POLVEN TEKONIVELLEIKKAUKSEN POTILASVAHINGOT

Perusteet korvauksille	n	%
Leikkaustekninen virhe	176	79,6
Hermo- ja verisuonivauriot	10	4,5
Jatkohoito / Seuranta	5	2,3
Väärä leikkausindikaatio	11	5,0
Puutteellinen diagnostiikka	4	1,8
Muut	15	6,8

LEIKKAUSTEKNINEN VIRHE

Perusteet korvauksille	%
Komponenttien virheellinen asemointi – Malalignment	34
Instabiliteetti – Usein yhdessä malalignmentin kanssa	31
Vääränkokoiset komponentit	17
Patellaongelmat	8
Komponenttien varhainen irtoaminen	4
Muut (periproteettinen murtuma, dreeni jne.)	11

KORVAUSPERUSTEITA TYYPPITAPAUKSISSA

POLVI

Riittävä ihokannas entisiin viiltoihin.

- Ei yksiselitteistä "totuutta"

Malalignment (jos aiheuttaa revision)

- +/- 3°

Patella pinnoittamatta jättäminen

- Ei pääsääntöisesti ole korvattava

Instabiliteetti

- > 2 mm muovin lisääminen

Peroneushermon venytysvamma

- Ei ole yleensä vältettävissä

HAASTEITA TAPAUSTEN TULKINNASSA

Jatkumosta pitää tehdä epäjatkumo

- 15 mm pituusero korvataan, mutta 14 mm pituuseroa ei?

Päätös tehdään olemassa olevan tiedon perusteella

- Lisäselvityksiä ja yksinkertaisia lisätutkimuksia (esim. lantio rtg-kuva) voi pyytää
- Myöhemmin saattaa tulla lisätietoa, joka muuttaa aikaisempaa päätöstä

Hoidon lopputulos on ilmeisen epätydyttävä, mutta selvää hoitovirhettä ei pysty identifioimaan

- Vaikka vaikutelma siitä eittämättä jää...

HAASTEITA TAPAUSTEN TULKINNASSA

Kirjaamisen merkitys

- Jos esim. hermon identifiointia ei kirjattu, oletetaan että sitä ei ole tapahtunut

Perussairauden kulku

- Kuinka paljon potilasvahinko on vaikuttanut monisairaalan potilaan terveydentilaan?

VIE KOTTIIS VIESTI

Joskus tulee tunnelma, että potilas kaipaisi eniten anteeksipyyntöä ja tunnetta, että hänen asiansa hoidetaan kuntoon

Potilasvahingossa ei ole kyse syyllisten etsimisestä

- Vaan vältettävyydestä ja kustannusten jakamisesta

Korvausten rajat keinotekoisia, tärkeää on kuitenkin yhteneväinen korvauskäytäntö

Leikkaustekninen virhe

- Yleisyys syy korvatulle vahingolle

-> Tiedostamalla tyypilliset sudenkuopat, voidaan osa virheistä varmasti välttää

KIITOS